

Lektion 10

Hvad sker der efter døden?

Teorien om alles frelse bliver af modstandere skudt i skoene, at den har et svagt bibelsk belæg, og det er sandt, at skriftstederne, der taler for alles frelse, er færre end dem, der taler for en dobbelt udgang, altså at der både er frelse og fortabelsen, men er det i virkeligheden det interessante? Det bliver bare en mudderkastning med skriftsteder.

Argumentet mod teorien om alles frelse er meget mere grundlæggende. Problemet med denne teori er ikke så meget det svage bibelske belæg, det er snarere, at den helt overser et grundlæggende vilkår for det at være menneske; nemlig, at vi er under dom. Det er vilkåret for det at være menneske: At vi skal stå til ansvar for vores liv. Og hele det aspekt overser teorien om alles frelse.

Dommen

Dommen

Ordet dom klinger normalt negativt i folks ører. Og betegnelsen dommedagsprædikant fremkalder billeder af en alvorsfuld mand med en meget tung sort bog, som han hamrer os andre i hovedet med.

Den moderne uvilje mod dommen som en del af det kristne trosindhold er stor. Det skyldes måske, at de fleste mennesker har fejlagtige billeder påhæftet dommen.

Dels har kunsten bidraget med fremstillinger af Dommedag som en kosmisk katastrofe, som et ragnarok.

Og dels har kirken op gennem historien været domineret af brutale helvedesforestillinger.

Dommen bliver forbundet med noget grusomt, men er det en rigtig forestilling om dommen?

Dommen i en retssal

Begrebet *dom* er ikke i sig selv værdiløst.

Dommen er en handling, en afgørelse, om, hvorvidt den sigtede er uskyldig eller skyldig. Det ligger med andre ord i dommens væsen, at den har to mulige udgange. I retssalen forsøger man at få alt frem i lyset for at finde frem til sandheden. Dommeren søger sandheden og er ikke forudindtaget i sin

beslutning, og det er helt grundlæggende i vores retssystem, at ingen er skyldig, før han er dømt skyldig.

At være i en domssituation vil oftest være en prøvelse. Der kan komme ting frem om én, som man skammer sig over, og man kan blive konfronteret med så barske sandheder, at det gør rigtig ondt. Dommen har en indbygget grad af overraskelse. Ingen kender i princippet dommens udfald på forhånd, men alligevel er dommen ikke bare op til dommerens forgodtbefindende. Retssystemet bygger på lov og ret, og der er opstillet en række kriterier, som der dømmes efter. På samme måde, som at dommeren heller aldrig kan være den, der tager initiativ til dommen.

Kristus er dommeren og dommens indhold

Hvad der gælder dom og domme i al almindelighed gælder også, når det handler om Guds dom. Og så er der alligevel én afgørende forskel. Det er Kristus, der er dommeren.

Dommedag er dagen, hvor sandheden om alle livets forhold kommer frem i lyset; alle ting bliver åbenbaret for os. Kristus, som er dommeren, gør ikke forskel på mennesker og står over for ethvert menneske uden på forhånd at have fældet dom over det.

Alt det grimme og alt det, som vi ikke har villet have frem i dagens lys, kommer frem i lyset, og derfor bliver dommens dag også smertens dag.

Ingen kender på forhånd dommens udfald, men vi kender dommeren, nemlig Kristus.

Læs Johannesevangeliet 8,1-11.

Spørgsmål: Hvilket billede tegner denne beretning af Kristus som dommer?

Fordi Kristus er kærlighed er kriteriet for dommen kærlighed. Og dermed er det retfærdighedsbegreb vi f.eks. kender fra en retssal vendt fuldstændig på hovedet. Kærligheden kender ikke til straf eller hævn. Derfor er det en nåde, at det er Kristus, der dømmes os.

Læs 1. Johannesbrev 3,19-21.

Kommentar

Det er vigtigt at have for øje, at det at være under dom er et uomgængeligt vilkår i livet. Der vil altid være en dom. Spørgsmålet er bare, om det skal være vores egen, andres eller Guds.

Vi er skabte af Gud og skal stå til ansvar for, hvordan vi forvalter den gave, livet er. Man kan sige det sådan, at det er et tegn på vores gudsskabthed, at vi stilles til regnskab for vores handlinger. Dommen er også et udtryk for, at livet ikke er ligegyldigt – tværtimod: Det, at vi er under dom, giver livet mening og perspektiv.

Det er vigtigt, at vi holder fast i, at dommen er Guds og at han en dag vil dømme os. For ellers løber dommen – om man så må sige – løbsk. Fastholder vi Gud som dommer slipper vi for at dømme os selv og dømme andre.

Fordi Gud er kærlighed er hans dom også kærlighed. Det er modsat os, der ikke kan rumme hverken os selv eller hinanden i kærlighed.

"Hvad end vort hjerte fordømmer os for..." Sådan hed det i Johannesbrevet. Og hvem kender ikke til at dømme sig selv! Befrielsen er, at det behøver jeg ikke, fordi Gud dømmer mig. Og hans dom er nådig.

Forholdet mellem Guds nåde og Guds dom

Nogle vil påstå, at der er en indbygget konflikt mellem forestillingen om Guds nåde og forestillingen om Guds dom. Men tanken om dom er en nødvendighed, hvis man vil tillægge et menneskes handlinger nogen betydning. Mennesket liv udspilles i lyset af dommen. For dommen udtrykker, at mennesket lever et liv, som det skal stå til ansvar for.

Det Nye Testamente gennemsyres af forestillingen om en fremtidig dom. Det er forventningen om den kommende dom, der sætter fortegnet for forståelsen af livet i denne verden.

Dommen som en del af evangeliet

Benægter man, som fortalere for teorien om alles frelse gør det, at tanken om en dobbelt udgang ligger i dommens væsen, fjerner man samtidig dommen som forståelseshorisont, og det strider mod hele evangeliets væsen.

Dommen er ikke evangeliets modsætning men er en del af evangeliet

På samme måde, som der ikke er nogen modsætning forbundet med, at Kristus er både dommer og kriterium, hænger dommen sammen med evangeliet. Det er én og samme handling. Evangeliet slutter ikke med dommen, men menneskelivet leves i lyset af evangeliets dom. Dommen er skellet, der sætter

livet i relief og reflekterer det forhold, at mennesket er afhængig af Guds nådige frelse. Ikke som noget vi kan gøre krav på, men en gave, vi får, uden at have gjort os fortjent til den.

Det evige liv

Tid og kvalitet

Evigt liv skal forstås både som evigt i betydningen uendelig tid – men også som en kvalitet. Dvs. som en kvalitet i livet her og nu. Evigheden er uden fortid og rum! Dvs. at det er uden for vores forståelsesverden.

I de fire evangelier vægtes det evige liv forskelligt.

Det evige liv kan forstås som:

1. Noget fremtidigt (eks. Verdensdommen i Mattæusevangeliet). Her er det evige liv noget, vi får del i efter døden.
2. Noget nutidigt (Gudsriget skal skabes her på jord. Eks. Lukasevangeliet 10,25ff: Den barmhjertige samaritaner). Her er det evige liv allerede begyndt, men endnu ikke fuldendt.
3. Noget der er sket (eks. Johannesevangeliet 5,24). Her er det evige liv allerede trådt helt i kraft. Det evige liv er en realitet.

Kommentar

Begrundelsen for forskydningen kan være, at de første evangelister levede i en forventning om, at Jesus ville komme igen inden for kort tid. Jo længere tid, der går, jo mere rykker fokus på det evige liv, til noget, der er her og nu. Alle ovenstående aspekter ved det evige liv findes i Bibelen.

Det evige liv skal altså både forstås som *kvalitet og kvantitet*. Bibelen taler tydeligt om det evige liv – også – som noget fremtidigt, en himmelsk tilstand efter døden samtidig med, at det evige liv er her og nu. Det evige liv er et *endnu ikke - allerede*.

Himlen er der, hvor Gud er nær

Kristendommen forholder sig til himlen som det sted, hvor Gud bor, Guds rige og det sted, hvor mennesket engang skal leve "det evige liv" i Guds hånd. Det var derfra, Gud i tidernes morgen skabte sin verden og sit menneske, og det var derfra Jesus kom til verden for at frelse mennesket. Men i kristendommen er himlen ikke kun langt væk. Gennem livet oplever vi i glimt alt det, som himlen indeholder. Det sker, når vi oplever kærligheden allerstærkest, når livets skønhed på den ene eller den anden måde overvælder os, men også når vi skal sige farvel til en, vi elsker, og ikke mindst når vi

engang skal herfra! Fordi håbet om, at hverken livet eller døden skiller os fra Gud i sig selv er et evighedsglimt.